

Borgere. Det er den Hovedtanke, som under Behandlingen af denne Sag har lebet mig til den Side, jeg er gaaet, og forøvrigt har jeg jo haft Leilighed til i Forening med Minoriteten i Comiteen, ved at motivere vor Indstilling, at gjøre det ærede Thing bekiendt med det Principstridige, som vi finde, at der ligger til Grund for det hele Erstatningspørgsmaal. Vel har den ærede 6te kjøbenhavnske Rigsdagsmand (Mourier) formeent, at den Motivering, som af os er bleven anvendt, og hvorved vi have anført, at vi udtryffeligt maae bemærke, at de Capitaler, som efter vort Forslag tilflyde de nuværende private Eiere af privilegeret Hartkorn, skulde betragtes som et Bederlag for en mulig Forringelse af deres Eiendommens Salgsværdi og et for Ophævelse af Stattebeneficet, for hvilken de formeentlig ei have noget retligt Krav paa Erstatning, altsaa ei heller retlig kunne indrømmes en saadan, var uretfærdig; jeg skal naturligviis ikke indlade mig paa at gaae irette med en saa retskyndig Mand, men jeg troer dog, at Rægsfolk som jeg og mine Lige gjerne kunne ledes paa en saadan Betragtning ved, at see hen paa de Motiver, som i Landbocommissionens Betænkning Pag. 5 er anført af Commissionens Majoritet, og igjennem hvilke en lignende Hovedtanke er udtalt.

H. Sørensen: Angaaende alle disse Erstatningspørgsmaal, Erstatningsberegninger, Erstatningsopfrævninger, Erstatningsbeviser, Erstatningsobligationer o. s. v., da kan jeg virkelig ikke finde Andet end, at der maa oprettes en Bærelsbank dermed, at der maa komme en Bærelsbank, som lyder paa Erstatning for Skatter, for denne Afsløsningssum til Egalisation af det frie Hartkorn, og, naar man nu veed, at der ligger en Moral, som udbrages af hvilkensomhelst sjelden Begivenhed, hvilket vi kunne see, naar vi læse de gamle Læsebooger, saa staaer der nedenunder: „Moral“; hvilken Moral altsaa det uprivilegerede Hartkorn deraf maa drage, det kan jeg kort og godt bebude, at det vil blive denne Moral, at de ogsaa komme og ville have Erstatning for deres Skatter og ville have Statens Bevæis til Amortisation og Renteberegning, thi Retten maae de have dertil, ligesaa godt som

de Privilegerede. Naar vi desuden vide, hvad jeg veed, at alt ved Ständeranordningens Tid og senere hen under Christian den 8de, indtil 2 Aar før hans Død, da havde kort at sige Almuefolket fra alle Provindser i Danmark ikke alene til Ständerne, men ogsaa til Hans Majestæt Kongen andraget om denne Ligeliggjørelse i Skattebyrden, hvor der jo aldrig var Tale om, at de vilde have en Erstatning, som foreslaaet, eller nogen lignende eller nogen liden eller større Deel deraf, men netop androge paa, at dette Erstatningsbegreb aldrig maatte blive anvendt. Naar vi desuden vide, at der i Oplysningen derom, i Retligheden til at faae Ligelighed indført i Byrden, er skeet en Fremværet siden den Tid alt mere og mere, og man netop for at imødekomme Folkets Duffer i den Henseende er fremkommen med det nuværende Lovudkast, og man saa derved endnu kommer med samme Erstatningsbegreb, hvorved jo den selvsamme Byrde bliver paa det uprivilegerede Hartkorn, som der hidtil har været, men hvor det kun faaer et andet Navn, og Folket maa jo ligesaa godt som vi vide det, og maaskee lidt bedre, saa vide vi jo ogsaa, at derved ikke kan opnaaes Tilfredshed. Hvad man har sagt om Agitationens Ophør, da er netop lige det Modsatte Tilfældet, lige det Modsatte, saa de ville finde, at deres Repræsentanter, istedetfor at opfylde billige Forventninger, som de jo ogsaa udtalte ved Valgmøderne (Nei!), istedetfor at opfylde Folkets billige og retfærdige Fordringer, gaae vi ligefrem hen og samtykke og stadfæste og forsvare det Modsatte (Hysen); altsaa, naar man vil gjøre dette Skridt, saa vil jeg herved alvorligt stille mig fra dette Skridt, og derfor har jeg stillet mit Endringsforslag, som ikke gaaer ud paa Erstatning, men gaaer ud paa, at de privilegerede Hartkornseiere maae erholde det samme mindre Beløb pr. Td. i Landsskat og Gammelsskat som det privilegerede for nuværende Tid har; derved bliver der en virkelig Lighed i Aand og i Sandhed, hvormod jo Ingen kan have Noget at indvende, hvis det ikke skulde have et Paalæg til Følge, men dette Paalæg kan der jo heller Intet indvendes imod, da vi vide, at baade det privilegerede og det uprivilegerede Hartkorn er lige